

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยมีรายละเอียดในเรื่องประชากรที่ใช้ในการศึกษา การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลักเกณฑ์การให้คะแนน และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ บุคลากรของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวนทั้งสิ้น 182 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

การคำนวณสุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้ทำการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Simple Size) ที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรสำหรับการศึกษา โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane โดยคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อน (การศึกษาในครั้งนี้กำหนดให้ที่ค่าเท่ากับ 0.05)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{182}{1 + 181(0.05)^2}$$

$$n = \frac{182}{1.4525}$$

$$= 125.3012$$

จากการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 125 คน

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ Taro Yamane จำนวน 125 คน จึงได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

เมื่อได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำมากำหนดตัวอย่างที่จะศึกษา คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรในหน่วยงานส่วนกลางขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรในหน่วยงานส่วนกลางขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

หน่วยงาน	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1. สำนักบริหารกลาง	59	41
2. สำนักตรวจสอบภายใน	12	8
3. สำนักบัญชีและการเงิน	36	25
4. สำนักนโยบายแผนและยุทธศาสตร์	18	12
5. สำนักกฎหมาย	11	8
6. สำนักวิจัยพัฒนาการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	28	19
7. สำนักธุรกิจการตลาด	18	12
รวม	182	125

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีความน่าจะเป็นเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการจับสลากรายชื่อบุคลากรของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ในแต่ละหน่วยงาน จากจำนวน 182 คน ตามตารางที่ 3.1 โดยไม่ใส่สลากกลับคืน จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรในหน่วยงานส่วนกลางขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน 125 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อเก็บข้อมูลมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยแบ่งตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ตำแหน่ง, ประสบการณ์ และรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีทั้งหมด 10 ด้าน ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการตรวจสอบได้/ภาวะรับผิดชอบ หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาลัทธิทามติ หลักการกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรม/จริยธรรม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดเกณฑ์ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การคะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ตารางที่ 3.2 การให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก (คะแนน)
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ระดับต่ำมาก โดยวิธีการคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด—คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนขั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว เห็นได้ว่าช่วงห่างของข้อมูลในแต่ละอัตราภาคชั้นมีค่าเท่ากับ 0.8 ตามระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สามารถแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยซึ่งแบ่งคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 กลุ่ม ได้ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ระดับสูงมาก

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ระดับสูง

คะแนนค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ระดับต่ำ

คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ระดับต่ำมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นแบบเสรี

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการหาความความค่าเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงเรียบร้อยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและหาความเหมาะสมกับภาษาที่ใช้ (Wording) ของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องที่ใช้ ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษานี้อย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในหน่วยงานส่วนกลางขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน 125 ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลทางสถิติ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงาน ส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

3. การทดสอบ (t-test) ใช้ทดสอบหาค่าเฉลี่ยในกรณีตัวแปรต้น 2 กลุ่ม

4. การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบตัวแปรต้นตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงานส่วนกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จะทำการวิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นแบบความเรียง